

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
FACTORS AFFECTING THE USE OF MARIJUANA FOR THE TREATMENT OF
PEOPLE IN THE NORTHEASTERN REGION

บุญเพ็ง สิทธีวงษา¹, อธิศ ไชยศิรินทร์², ดนัย ลามคำ³,
ทรงพล โชติกเวชกุล⁴, ไชยพร สมานมิตร⁵
Boonpeng Sittivongsa¹, Athis Chaikhirin², Danai Lamkham³,
Songphon Choutikavatchagul⁴, Chaiporn Samanmit⁵
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}
Northeastern University, Thailand.^{1,2}
วิทยาลัยพิชญบัณฑิต³
Pitchayabundit College, Thailand.³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{4,5}
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.^{4,5}
Email : boonpeng.sit@neu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) เพื่อศึกษาแนวพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชน ข้าราชการ ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการรับรู้ในประเมินนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรค ด้านการรับรู้กำหนดนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรค และด้านการรับรู้ในการนำนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรคไปปฏิบัติ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านบทบาทท้องถิ่น(X_4) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ(X_3) ด้านบทบาทของชุมชน(X_1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ(b) เท่ากับ .420, .275 และ .040 ตามลำดับ 3) แนวพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชน ควรได้รับรู้แนวทางในการกำหนดนโยบายพฤติกรรมความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาโดยกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคจากหน่วยงานการแพทย์ที่มีการปรับเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการใช้

กัญชามีหน่วยงานในสังกัดประชาสัมพันธ์ในการรักษาโรคต่างๆมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อในการนำนโยบายเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคมีการบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์การดำเนินการและบูรณาการและภาครัฐควรมีการส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ โดยให้ท้องถิ่นเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคร้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ : 1. กัญชา 2. การรักษาโรค 3. ประชาชน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the medicinal cannabis use of the people in the Northeastern region, 2) to study the factors affecting the medicinal cannabis use of the people in the Northeastern region, and 3) to study the development of marijuana use in the treatment of people in the northeastern region. The sample group used in the research was 400 people. A group of informants from 20 government officials used to gather information for the interview the research tools were questionnaires and interview form Statistics used in data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis using hierarchical variable selection methods, and descriptive data classification.

The research found that: 1) the medicinal cannabis use of the people in the Northeastern region, the dependent variables, overall, found that the medicinal cannabis use of the people in the Northeastern region was at a moderate level. In descending order as follows: The perception of marijuana use policy assessment was at a moderate level. The perception of the policy on the use of medicinal marijuana was at a moderate level and awareness of the implementation of the medical cannabis policy at the level. 2) Factors affecting the use of marijuana for the treatment of people in the northeastern region Overall all aspects significantly include the local role(X_4) Government Support(X_3) the role of the community(X_1) the three independent variables had predictor coefficients in raw score (b) of .420, .275 and .040, respectively. 3) Guidelines for the development of the use of cannabis in the treatment of diseases of the people. Should be aware of guidelines for setting a policy on knowledge behavior about marijuana use by establishing guidelines on the use of marijuana in the treatment of diseases from medical agencies that has changed the knowledge about the use of cannabis. There is a public relations agency in the treatment of various diseases there is media publicity in bringing awareness policies about the medicinal cannabis use. There is a public relations service, implementation and integration, and the government should support the staff by

allowing local officials from various agencies about the use of marijuana in the treatment of disease clearly.

Keywords : 1. Marijuana 2. Treatment 3. People

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

กัญชาเป็นพืชล้มลุกและพบมากในประเทศไทยซึ่งสามารถเจริญเติบโตได้ดีในลักษณะอากาศแบบร้อนชื้น ในอดีตกัญชาถือเป็นสารเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 อยู่ในกลุ่มยาเสพติดให้โทษประเภท 5 มีโทษทำลายสมรรถภาพทางกาย ความรู้สึกทางเพศ ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย สมอ ความจำเสื่อม เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษฉบับใหม่ มีผลอนุญาตให้สามารถใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์การรักษาผู้ป่วยและการศึกษาวิจัยทางการแพทย์ (ดลมนัส กาเจ, 2562) เฉพาะในกรณีที่น่าเป็นเนื่องจากปรากฏผลการวิจัยว่าสารสกัดจากกัญชามีสรรพคุณทางยาต่างกันตามส่วนที่ใช้ ขณะเดียวกันก็มีการศึกษาการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนปัจจุบัน ใน 4 กลุ่มโรค คือ ลมชักในเด็ก ปวดประสาทอักเสบ ปัจจุบันผลกระทบจากการใช้กัญชาเกินขนาดนี้ทำให้ประชาชนเกิดความสูญเสียอย่างมาก ทั้งทางอุบัติเหตุและการสูญเสียทางสติปัญญาของบุคคลต่างๆ ในชุมชน (เพ็ญพักตร์ พรายคง, 2560)

สถานการณ์ปัจจุบันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในสิ่งที่ปัญหาหลักที่คนไทยมีผลกระทบเป็นอย่างมากนั้น คือปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดเห็นของแพทย์ใช้ทุนและแพทย์ประจำบ้าน ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ต่อการนำกัญชามาใช้ทางการแพทย์ที่ทำให้คนไทยจะต้องตระหนักอย่างยิ่งเกี่ยวกับการใช้กัญชามาเป็นทางเลือกในการรักษาโรคข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ พบว่า สามารถเลือกช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ (พีร์ พวงมะลิต, 2561) ได้แก่อื่นๆ ไปปลิววิทย์ผู้ป่วยครอบครัวการอบรมเพื่อนบทความงานวิจัยการเรียนเว็บไซต์ โทรทัศน์และสื่อด้านของแพทย์ที่เห็นด้วยกับการใช้กัญชาทางการแพทย์ โดยที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ความต้องการได้รับความรู้เพิ่มเติมหรือไม่โดยที่ส่วนใหญ่ยังมีความต้องการและไม่ต้องการความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติมประกอบไปด้วยๆ ข้อบ่งใช้ ขนาดการใช้ ข้อห้ามใช้ข้อกฎหมายผลข้างเคียงและอื่นๆ จากประโยชน์และสรรพคุณทางการแพทย์ที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกทั้งนี้จำเป็นอย่างทุกฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการเข้ามามีบทบาทตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมโมเดล 4.0 ทั้งการศึกษาความพึงพอใจในด้านพื้นฐานของประชาชนในการใช้กัญชาในการรักษาโรค (กฤษณะ มุลมี และคณะ, 2563)

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้ได้ทราบการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนทุกกลุ่มของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนทุกกลุ่มของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งแนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนทุกกลุ่มของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชน ข้าราชการ และเสริมสร้างการใช้กัญชาในการรักษาโรคต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ได้ทราบการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3.2 ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3.3 ได้แนวพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่น และผู้นำชุมชน แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นแนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด จำนวน 17,009,430 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยแยกเป็น 2 กลุ่มๆ 10 คน เป็นจำนวน 20 คน ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้ แบบสอบถาม ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น

2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิง เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้อปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1)การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ 2)การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

5. ผลการวิจัย

5.1 การใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตัวแปรตามโดยรวมทุกด้าน พบว่าการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.06, S.D.=.37$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการรับรู้ในประเมินนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรครอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.11, S.D.=.37$) ด้านการรับรู้กำหนดนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรครอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.08, S.D.=.17$) และด้านการรับรู้ในการนำนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรครไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.01, S.D.=.68$) ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านบทบาทท้องถิ่น(X_4) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ(X_3) ด้านบทบาทของชุมชน(X_1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ(b) เท่ากับ .420, .275 และ .040 ตามลำดับ

5.3 แนวทางการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าควรได้รับรู้แนวทางในการกำหนดนโยบายพฤติกรรมความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชา โดยกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรครจากหน่วยงานการแพทย์ที่มีการปรับเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชามีหน่วยงานในสังกัดประชาสัมพันธ์ในการรักษาโรครต่างๆ มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อในการนำนโยบายเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรครมีการบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์ การดำเนินการและบูรณาการและภาครัฐควรมีการส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ โดยให้ท้องถิ่นเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรครอย่างชัดเจน

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตัวแปรตามโดยรวมทุกด้าน พบว่าการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการรับรู้ในประเมินนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรค ด้านการรับรู้กำหนดนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรค และด้านการรับรู้ในการนำนโยบายการใช้กัญชาในการรักษาโรคไปปฏิบัติ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริดาภรณ์ สายจันเกต และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกพบว่า ผลการวิจัยพบว่าความรู้โดยรวมอยู่ระดับปานกลางทั้งนี้ความรู้ การใช้ ความรู้ด้านกฎหมายและทัศนคติ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

6.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านบทบาทท้องถิ่น(X_4) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ(X_3) ด้านบทบาทของชุมชน(X_1) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ(b) เท่ากับ .420, .275 และ .040 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัช จินตภาณุธนสิริ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กัญชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มคณะที่แตกต่างกัน มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กัญชาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 2) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านเพศกลุ่มคณะและระดับ ชั้นปีที่แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชาด้านการแพทย์และด้านประโยชน์แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศกลุ่มคณะและเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชา ด้านสันทนการแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6.3 แนวพัฒนาการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรได้รับรู้แนวทางในการกำหนดนโยบายพฤติกรรมความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชา โดยกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคจากหน่วยงานการแพทย์ที่มีการปรับเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชามีหน่วยงานในสังกัดประชาสัมพันธ์ในการรักษาโรคต่างๆ มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อในการนำนโยบายเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคมามีการบริการข่าวสารประชาสัมพันธ์การดำเนินการและบูรณาการและภาครัฐควรมีการส่งเสริมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ โดยให้ท้องถิ่นเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคอย่างชัดเจนซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพงศ์ สุพรรณไชยมาตย์ และคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประโยชน์และโทษที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้กัญชาในทางการแพทย์และการเปิดเสรีการใช้กัญชา ผลการศึกษาพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับกัญชาทดลองปกติบางประเทศอนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อการผ่อนคลาย คือ การปรับปรุงเกี่ยวกับกฎหมาย และการวางมาตรการอื่นๆ เสริมให้มีความเข้มข้นเพื่อป้องกันการใช้กัญชาในทางที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของกฎหมาย รวมถึงรัฐไทยพึงประเมินขีดความสามารถของตนว่าสามารถกำกับดูแลการใช้กัญชาได้มากน้อยเพียงใด

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายจัดให้องค์กรและหน่วยงาน ควรที่จะต้องยึดหลักการให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนอย่างจริงจัง เพื่อช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.2 ควรสร้างความร่วมมือประสานงานกับทุกๆ ฝ่าย โดยมีการยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสำคัญความปลอดภัยความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนที่ต้องให้ความสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.3 หน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายแบบแผนในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนอย่างชัดเจนและสามารถนำเอาไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 รมรณรงค์ให้บุคลากรเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องนำนโยบายความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนไปปฏิบัติภายในชุมชนอย่างจริงจัง

7.2.2 ผู้บริหารควรกำหนดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชน โดยมีแบบแผนอย่างชัดเจนเป็นกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม

7.2.3 ควรให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดการมีส่วนร่วม การเสียสละ ทั้งพัฒนาการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกโดยการลงสัมภาษณ์ถึงกระบวนการ รูปแบบ วิธีการดำเนินการในการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

7.3.2 ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชน ในศักยภาพการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชน ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านขนาดพื้นที่ทำการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการประยุกต์ใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

กฤษณะ มุลมี และคณะ.(2563). การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองคูณ อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร.

วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 10(1). 44-50.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

- ณปภัช จินตภาณุธนสิริ และคณะ. (2563). **ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเป็นผู้ประกอบการคณะบริหารธุรกิจ. วิทยาลัยนวัตกรรม : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ดลมนัส กาเจ. (2562). **เกษตรกรได้ฤกษ์ ปลุก“กัญชา” ต้นแรกลงดินอย่างถูกกฎหมายแล้ว**. สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2565. จาก <https://kasettumkin.com>
- ปรีดาภรณ์ สายจันเกต และคณะ. (2563). **ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก**. วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. 18(3). 595-603.
- พีร์ พวงมะลิ. (2561). **ทัศนคติและการรับรู้ของประชาชนต่อกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยโคมลอย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- เพ็ญพักตร์ พรายคง. (2560). **ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ระพีพงศ์ สุพรรณไชยมาตย์ และคณะ. (2561). **ประโยชน์และโทษที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้กัญชาในทางการแพทย์และการเปิดเสรีการใช้กัญชา**. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุขสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. 12(1). 71-94.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York : Harper and Row Publications.

9. คำขอบคุณ

งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กัญชาในการรักษาโรคของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กรุณาให้ข้อมูลคำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปัญหาเพื่อให้ความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและการเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้